

INDEKSIRANOST GEODETSKOG LISTA U BIBLIOGRAFSKIM I CITATNIM BAZAMA *WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION* I *SCOPUS*

U potrazi za informacijama znanstvenici pregledavaju sadržaje časopisa, baze podataka i indekse ili zbirke digitalnih časopisa određenog izdavača, a služe se i web tražilicama. Neke baze podataka, posebice one koje imaju dugu povijest i koje stvaraju prestižne ustanove, unutar znanstvene zajednice uživaju veliki ugled, a kriteriji odabira sadržaja uvažavaju se i nerijetko izjednačuju s kvalitetom pojedinog časopisa i radova koji su u njemu objavljeni. Indeksiranost u popularnim bibliografskim i citatnim bazama podataka i učestalost citiranja objavljenih radova danas su glavni pokazatelji koji upućuju na vidljivost i utjecaj znanstvenog časopisa (Stojanovski i dr. 2015).

Web of Science (WoS) je platforma u izdanju *Clarivate Analytics* (bivši *Thomson Reuters Intellectual Property and Science business*) putem koje su dostupne citatne baze koje pokriva ju sva područja znanosti. Platforma sadrži više od 33 000 indeksiranih časopisa te gotovo milijardu zapisa citiranih referenci, a uključuje članke, zbornike s konferencija, izvještaje, patente i drugo. Putem *Web of Science* sučelja dostupna je baza podataka *Web of Science Core Collection* koja uključuje i ova četiri citatna indeksa *Science Citation Index Expanded* (1955. – danas), *Social Science Citation Index* (1955. – danas), *Arts and Humanities Citation Index* (1957. – danas), *Emerging Sources Citation Index* (2015. – danas) (Portal elektroničkih izvora 2019b). *Web of Science* je dostupan hrvatskoj akademskoj zajednici zahvaljujući Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Scopus (*Reed Elsevier*) je trenutno najveća komercijalna bibliografska i citatna baza koja osigurava kvalitetne alate za pretraživanje, analiziranje i vizualizaciju podataka. *Scopus* je objavljen 2004. godine, a sadrži bibliografske opise radova retrospektivno čak od 1823. godine, dok se citiranost bilježi od 1996. godine. Prema sveobuhvatnom raspoloživom popisu uključenih časopisa *Scopus* indeksira više od 31.000 publikacija uključujući 21 950 aktivnih časopisa (Portal elektroničkih izvora 2019a). Zahvaljujući Ministarstvu znanosti i obrazovanja *Scopus* je dostupan cijeloj hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici.

Pokušaj definiranja korpusa geodetskih časopisa izdvojio je 105 aktivnih časopisa koji objavljuju većinu radova iz ovog područja, a izdaju ih izdavači iz tridesetak zemalja od kojih najveći broj dolazi iz Njemačke, SAD i Poljske. Polovica tih časopisa objavljuje sadržaje na engleskom jeziku koji se smatra univerzalnim jezikom znanstvene komunikacije, a manje od polovice je na raspolaganju u otvorenom pristupu koji osigurava nesmetani pristup, čitanje i korištenje objavljenih rezultata istraživanja (Frančula i dr. 2013). U tom istraživanju geodetskim su časopisima smatrani aktivni časopisi koji imaju *International Standard Serial Number* (ISSN) i koji većinom svog sadržaja pokrivaju bar jednu granu geodezije, sukladno klasifikaciji iz hrvatskoga Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, 2009) unutar koje je polje geodezija u području tehničkih znanosti. Prema tome Pravilniku geodezija sadrži ove grane: kartografiju, fotogrametriju i daljinska istraživanja, pomorsku, satelitsku i fizikalnu geodeziju, primijenjenu geodeziju i geomatiku. Svi časopisi koji su sadržajem pokrivali područje geodezije, ali koji tijekom 2012. i 2011. nisu izdali ni jedan broj, isključeni su iz korpusa geodetskih časopisa smatrajući ih neaktivnim.

Specifične značajke geodetskih časopisa bile su osnovni poticaj za daljnje istraživanje tog područja. Za potrebe tog istraživanja prethodno definirani korpus časopisa nadopunjen je podacima još sedam geodetskih časopisa koji nisu zadovoljavali uvjete definirane prethodnim istraživanjem ili nisu bili raspoloživi u periodu preuzimanja podataka. Dodavanjem sedam novih časopisa korpus geodetskih časopisa za to istraživanje dosegao je brojku od 112 časopisa. Istraženo je kakva je vidljivost geodetskih časopisa temeljena na njihovoj indeksiranosti u odgovarajućim tematskim i najpopularnijim višedisciplinarnim bazama podataka (Stojanovski i dr. 2015).

U obje najpopularnije višedisciplinarne baze podataka *Scopus* i *WoS* indeksirano je 19 časopisa, dok je 40 časopisa indeksirano samo u jednoj od tih baza podataka (*Scopus*). Među 19 časopisa indeksiranih u obje baze podataka samo tri (16%) objavljuju radove na jeziku koji nije engleski (hrvatski, portugalski i slovenski) (Stojanovski i dr. 2015).

Od prvog broja iz 2007. do prvog broja iz 2011. Geodetski list je bio uvršten u *Science Citation Index Expanded* (SCIE), koji je uz *Social Science Citation Index* (SSCI) i *Arts & Humanities Citation Index* (A&HCI) dio bibliografske i citatne baze *Web of Science*.

Uz navedene indekse izrađuje se od 2015. i novi indeks *Emerging Sources Citation Index* (ESCI). U ESCI su uvršteni časopisi od regionalne važnosti i časopisi iz znanstvenih područja u nastajanju. Časopisi uvršteni u ESCI bit će nakon određenog vremena, ako zadovolje kriterije, uvršteni u SCIE, SSCI ili A&HCI. Za časopise uvrštene u ESCI ne izračunava se faktor odjeka (Macan 2016).

Pretražujući *Master Journal List* pronašli smo u tom novom indeksu ove geodetske časopise:

Artificial Satellites – Polish journal of planetary geodesy, Cartographica: The International Journal for Geographic Information and Geovisualization, Geodesy and Cartography – The Journal of Committee on Geodesy of Polish Academy of Sciences, Geodesy and Geodynamics (Institute of Seismology, China Earthquake Administration, Science Press, and another six agencies), GIM International – The Worldwide Magazine for Geomatics, Journal of Applied Geodesy, Reports on Geodesy and Geoinformatics (The Journal of Warsaw University of Technology) i South African Journal of Geomatics (Frančula 2016).

Pretražujući ponovno, početkom listopada 2017., *Master Journal List* pronašli smo u ESCI-u još ova četiri geodetska časopisa: *Applied Geomatics (The official journal of the Italian Society of Photogrammetry and Topography)*, *Geodetski list, Geo-spatial Information Science (Wuhan University, Taylor & Francis)* i *Journal of Geodetic Science*. Lijepa je vijest da se među njima našao i Geodetski list (Frančula 2017).

Naknadno smo ustanovili da je Geodetski list uvršten u ESCI već od 2005. godine. Uvrštavanje Geodetskog lista u *Web of Science Core Collection* (WoSCC), i to svih članaka objavljenih u posljednjih 14 godina, veliki je uspjeh glavnog urednika i njegovih suradnika (Frančula 2018).

Pretražujući WoSCC u ožujku 2019. ustanovili smo da od 19 časopisa koji su 2015. bili uključeni u *Web of Science* (Stojanovski i dr. 2015) jedino časopis *Photogrammetrie, Fernerkundung, Geoinformation* nije više u toj bazi. Taj časopis od 2017. izlazi pod novim nazivom: *PFG – Journal of Photogrammetry, Remote Sensing and Geoinformation Science* i za sada nije uključen u WoSCC. Prema tome WoSCC uključuje u trenutku pisanja ovog teksta 29 geodetskih časopisa (prilog 1). Od tih 29 časopisa četiri ih nije uključeno u *Scopus: Geodesy and Cartography, Journal of Geodetic Science, Reports on Geodesy and Geoinformatics* i *South African Journal of Geomatics*. Za svaki časopis u prilogu 1 upisani su ISSN, zemlja izdavača, jezik na kojem je objavljena većina članaka, raspon godina uključenosti u pojedinu bazu i broj članaka u toj bazi.

Izdavači 29 časopisa uključenih u WoSCC dolaze iz 13 država (tablica 1). Treba naglasiti da geodeti SAD-a, Njemačke, Poljske, Nizozemske i Velike Britanije nisu zaslužni za sve časopise koji izlaze u tim državama. Naime, u tim su državama sjedišta nekih od velikih izdavačkih kuća: *Taylor & Francis*, *Elsevier* i *De Gruyter*. Veliki je uspjeh hrvatskih geodeta što Hrvatska po broju geodetskih časopisa uključenih u WoSCC dijeli 7. do 13. mjesto na svijetu.

Tablica 1. *Broj časopisa po državama.*

Država	Broj časopisa
SAD	7
Poljska	4
Njemačka	3
Nizozemska	3
Velika Britanija	3
Kina	2
Brazil	1
Hrvatska	1
Italija	1
Južnoafrička Republika	1
Kanada	1
Mađarska	1
Slovenija	1

U 26 časopisa jezik je isključivo engleski. U časopisu *Boletim de Ciencias Geodesicas* većina članaka je na portugalskom, u *Geodetskim listu* na hrvatskom i u *Geodetskom vestniku* na slovenskom.

Literatura

- Frančula, N. (2016): Geodetic Journals in the Emerging Sources Citation Index / Geodetski časopisi u Emerging Sources Citation Indexu, *Kartografija i geoinformacije*, 15, 25, 138–139, <http://kig.kartografija.hr/index.php/kig/article/view/7>, (21. 10. 2019.).
- Frančula, N. (2017): Geodetski list uvršten u Emerging Sources Citation Indeks, *Geodetski list*, 4, 364–365, <https://www.bib.irb.hr/933184>, (21. 10. 2019.).
- Frančula, N. (2018): Geodetski list uvršten u ESCI već od 2005. godine, *Geodetski list*, 3, 235–236, <https://www.bib.irb.hr/969666>, (21. 10. 2019.).
- Frančula, N., Stojanovski, J., Lapaine, M. (2013): Definiranje korpusa geodetskih časopisa; Defining the Corpus of Mapping Sciences Journals, *Kartografija i geoinformacije*, 12, 19, 4–28, <http://hrcak.srce.hr/106486>, (22. 10. 2019.).
- Macan, B. (2016): Emerging Sources Citation Index (ESCI) i potencijalne zamke za znanstvenike prilikom odabira časopisa za objavljivanje rada, IRB Centar za znanstvene informacije, https://lib.irb.hr/web/hr/vijesti/item/1943-emerging_sources_citation_index_esci.html, (22. 10. 2019.).
- Portal elektroničkih izvora (2019a): Portal elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu: Scopus, <http://baze.nsk.hr/baza/scopus/>, (30. 3. 2019.).
- Portal elektroničkih izvora (2019b): Portal elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu: Web of Science (WoS), <http://baze.nsk.hr/baza/web-science/>, (30. 3. 2019.).
- Stojanovski, J., Frančula, N., Lapaine, M. (2015): Indexing of mapping science journals, *Geography Environment Sustainability*, 1, 27–52, <https://www.bib.irb.hr/759693>, (30. 3. 2019.).

Prilog 1. Časopisi uključeni u *Web of Science Core Collection* i podaci o njihovoj indeksiranosti u *Scopusu*.

Journal	ISSN	Zemlja	Jezik	Scopus raspon godina	Scopus članci	WoSCC raspon godina	WoSCC članci
Acta Geodaetica et Geophysica	2213-5812	Mađarska	engleski	1994-2018	899	2007-2018	237
Applied Geomatics	1866-9298	Italija	engleski	2010-2018	233	2009-2018	232
Artificial Satellites	0208-841X	Poljska	engleski	2010-2018	137	2006-2018	184
Boletim de Ciencias Geodesicas	1982-2170	Brazil	portugalski	2005-2018	532	208-2018	470
Cartographic Journal	0008-7041	Velika Britanija	engleski	1964-2018	1380	1988-2018	1171
Cartographica	0317-7173	Kanada	engleski	1980-2018	736	2015-2018	94
Cartography and Geographic Information Science	1523-0406	SAD	engleski	1997-2018	648	2009-2018	372
Geodesy and Cartography (Poljski časopis)	2080-6736	Poljska	engleski			2010-2018	129
Geodesy and Geodynamics	1674-9847	Kina	engleski	2015-2018	243	2010-2018	407
Geodetski list	0016-710X	Hrvatska	hrvatski	1979-1985, 2008-2018	207	2005-2018	232
Geodetski vestnik	0351-0271	Slovenija	slovenski	1992-2018	725	2007-2018	809
Geoinformatica	1384-6175	Nizozemska	engleski	1997-2018	496	2001-2018	425
Geo-spatial Information Science	1009-5020	Kina	engleski	1998-2018	846	2005-2018	550
GIM International	1566-9076	Nizozemska	engleski	2001-2018	1179	2013-2018	1318
Imago Mundi	0308-5694	SAD	engleski	1939, 1947-2018	1084	2009-2018	552
ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing	0924-2716	Nizozemska	engleski	1989-2018	2155	1989-2018	2166
Journal of Applied Geodesy	1862-9016	Njemačka	engleski	2007-2018	286	2007-2018	297
Journal of Geodesy	0949-7714	Njemačka	engleski	1985, 1993-2018	1686	1995-2018	1671

Journal	ISSN	Zemlja	Jezik	Scopus raspon godina	Scopus članci	WoSCC raspon godina	WoSCC članci
Journal of Geodetic Science	2081-9943	Poljska	engleski			2011-2018	188
Journal of Maps	e1744-5647	SAD	engleski	2005-2018	911	2005-2018	935
Journal of Spatial Science	1449-8596	SAD	engleski	2004-2018	380	2007-2018	278
Journal of Surveying Engineering	0733-9453	SAD	engleski	1983-2018	820	1983-2018	254
Marine Geodesy	0149-0419	SAD	engleski	1977-2018	1121	1980-2018	753
Photogrammetric Engineering and Remote Sensing	0099-1112	SAD	engleski	1975-2018	4145	1972-2018	5889
Photogrammetric Record	0031-868X	Velika Britanija	engleski	1955-2018	1766	1983-2018	936
Reports on Geodesy and Geoinformatics	2391-8152	Poljska	engleski			2013-2018	94
South African Journal of Geomatics	2225-8531	Južnoafrička Republika	engleski			2012-2018	188
Studia Geophysica et Geodaetica	0039-3169	Njemačka	engleski	1958-2018	2560	1965-2018	2343
Survey Review	0039-6265	Velika Britanija	engleski	1939-2018	2480	2000-2018	773

Nedjeljko Frančula

GEODETSKI LIST MEĐU NAJSTARIJIM GEODETSKIM ČASOPISIMA NA SVIJETU

Obilježavajući 50. obljetnicu neprekidnog izlaženja *Geodetskog lista* i ujedno 73. godišnjicu izlaženja s prekidima utvrdili smo 1996. godine da je *Geodetski list* jedan od desetak najstarijih univerzalnih geodetskih časopisa, dakle časopisa koji objavljuju članke iz svih grana geodezije. Nije nam bila namjera sastaviti popis svih časopisa, već smo iz pojedine države birali najstariji (Frančula i Lapaine 1996).

Ponovno smo popis najstarijih univerzalnih geodetskih časopisa objavili 2007. godine. Birali smo sve časopise koji su ispunjavali zadani kriterij starosti (Frančula 2007).

Danas 2019., obilježavajući 100. obljetnicu od objavljivanja prvog broja *Geodetskog lista* 1919. pod nazivom *Glasiloo geometara*, istražili smo duljinu izlaženja svih geodetskih časopisa. Geodetskim časopisima smatrali smo aktivne geodetske časopise koji većinom svog sadržaja pokrivaju bar jednu granu geodezije sukladno klasifikaciji iz hrvatskog Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama unutar koje je polje geodezija u području tehničkih znanosti. Prema tome pravilniku polje geodezija sadrži sljedeće grane: kartografiju, fotogrametriju i daljinska istraživanja, pomorsku, satelitsku i fizikalnu geodeziju, primijenjenu geodeziju i geomatiku.